Роман Любарський (м. Кропивницький)

Єрусалим. Великодня ніч

Дарує місяць велич краєвиду:
Ось башта, наче пам'ятник Давиду,
Рехавія, жасминами повита,
Церков на Єлеонській пишна свита,
А нижче – Гетсиманія, як тінь
Апостольських служінь і потрясінь.
Густіє ніч, як в те число нісана,
Коли Його молитва осіянна
Творилася над чашею буття…
Та варта йде і півень кукуріка,
І та ж мене охоплює велика
Любов до богоданного життя.
Дивлюсь на світ… і плачу, як дитя.

* * *

І сонях вже затьмарився, і сонце
З гарби пересідає у візок.
На пагорбі ледь жевріє віконце
Крізь падолист. Оголений садок
Все горнеться до дідової хати.
До втраченого північчю тепла…
І знову я не встиг цей сон сховати
У скриньку, що під дзеркалом жила.

* * *

Я на прощання цілую руку…
Вечірні води вже почорніли.
А серце знає оту розпуку,
І почуття вже звечоріли.
Пробач мені, щаслива птахо,
Я скоро стану легеньким димом.
Я – не герой, а сіромаха,
Прихищений Єрусалимом…
А серп сріблястий все ріже хмари
І серце крає – шука любові.
Ми понад ставом – дві примари,
Ще не пов'язані у слові.
Лоскоче хвиля пологі сходи.
Чарівні звуки, вологі очі…
А чи знайдемо тихі броди,
Що проведуть нас через ночі?

* * *

Узвар простенький і чай без меду,
Чарівний захід над Чорним ставом
Лікує відчай тому аеду,
Що на кохання втратив право.
Сідає сонце в осінні води –

Останній сонях над сивим полем.
Це наш притулок вряди-годи
Між словом щирим і давнім болем.
Залиш на потім Вільфранш і Кани,
Шепчи неспішно слова любові –
Вона загоїть болючі рани
І поштовх дасть зашерхлій крові.
Нехай за нами, як перевесла,
Лишаться ранки високосні.
Сьогодні доля для нас принесла
Забуте диво – весну під осінь.

* * *

Де вогник той, що очі берегли,
Що видавав тривожну мудру душу?
Тепер, перелюбко, признатись мушу,
Ти потонула в чорторії мли…
Де трепет той, з яким взяла до рук
Своє дитя, або найпершу книгу?
Тепер не в очі я дивлюсь, а в кригу,
І не слова бринять – пустотний звук!
Тебе холодний зігріва вогонь.
На те ти запросила вітер в серце.
Не світиться вікно – тьмяніє скельце…
Весільний сніг упав з моїх долонь…

* * *

Коли мої дзвони останні проб’ють,
Тоді лиш прощу, моя мила,
Що зрада твоя підняла в мені лють,
Назавше знесилила крила.

Коли мої кроки останні зітруть
Вітри і дощі здичавілі,
Пробачу тобі я облудливу суть.
Приходь, помолись на могилі…

Коли в надвечір’ї заплаче зима,
Змарніє, посунеться лютий,
Зимою нарешті ти станеш сама.
І може, розтанеш від люті...

* * *

Нехай розродиться твоя повія-ніч
Світанком ніжним і безхмарним.
Убий мене або навік скаліч –
Не стану спомином примарним.

Тримай мене подалі від своїх
І квітів, і очей зелених.
Та не сховаєш знову зваби гріх
І хіть, яка тече у венах.

Нехай не запашіє твоя піч
Високим і рум’яним хлібом.
Ти викохала сотні протиріч

І світ перевернула дибом...

Ти не шукаєш миру і добра,
А слухаєш облудливого Змія.
Та скоро прийде та свята пора,
Що все багно з душі твоєї змиє!..

* * *

О, жінко, дивовижний міст
Між небуттям й життям на герці.
Ти стільки почуттів несеш у серці,
Що не охопить це художній зміст,
Ні ноти, ні слова, ні фарби у веселці,
Нехай то буде Ренуар, Толстой чи Ліст.

І де б не був твій диво-небокрай,
Люби мене, чаклунко, не карай,
Люби щосили, до нестями.
Нехай спливають дні за днями,
Неси до столу свіжий коровай,
А не чуття гіркої драми.

Ти дивишся у космос, як під ноги.
Ти ставиш і руйнуєш застороги.
Тобі всі рани Всесвіту болять
І колискової так хочеться співати,
Щоб чоловік десь порався біля хати,
Йшла череда, а не чужинська рать.

* * *

Вечір опускає руки.
Ніч – глухоніма мапа.
Та радар схопив звуки:
Наче дряпа скло мавпа.

Липне до плечей вітер.
Брехні підживляє гомін.
Місяця люстерко витер
Віхоть пам’яті – (тире) спомин.

Люди й поготів горді,
Не посіявши, та йдуть жати.
Взимку круки каркають: «Годі!
В моді лише білі шати!».

Концептуальним поетам

не станеться біди у вашім стані
лиш стогін переповнить чашу ночі
та звідки кров тоді в зорі повстанні
і хто під ковдрою ваш сон лоскоче

біжи бунтар бінарний ланцюжок
чарівно рута залікує серця вави

аби Предвічний не отримав шок
коли повернете Йому боржок –
свої пекельні патові октави

* * *

А ми, як завжди, у труді,
Хоч видно край шляху земного…
Минає вік – ну що такого?
Підуть поети – що тоді?

Поет мовчить серед друзяк.
Була чи солодко, чи гірко,
Його римована говірка
Про це розкаже, позаяк

Митцю накреслено незримо
Любов і правду боронить.
Якщо життя обірве нить,
Залишаться чуття і рими.

Сидиш чи рухаєшся маршем,
Слова приходять і бринять…
То сходить Божа благодать,
У вірш складаючись назавше.

Не спи, поет, гори, свічадо,
Ти теж творець таємних див.
Слова твої із криг та злив,
Із променів, що сяють радо.

…А поки що течуть плітки,
Як потічки сміття і бруду.
Поет не потребує суду –
Лишень свободи три ковтки.

Та сходить осінь – вірний знак,
Що підбивати час рахунки.
І той, що водить за лаштунки,
Питатиме не скільки – як?..

* * *

Вона іде… І зорі де-не-де
Стлівають вохрою на синім.
Бреду в туман, чи він мене краде
На битім на шляху осіннім?

Вона іде… І степ ковтає біль.
І сплачує податок до зернини.
Полин під тином, на причілку – хміль.
А понад ставом – стогін Катерини.

Вона іде… І облітає гай.
І озираються на дім лелеки.
І свище вітер, як хльосткий нагай.
І губиться десь вогник недалекий.

* * *

Душа болить за світ облудний наш,
У Бога просить світла і прозріння…
А там, де лине степ за Адабаш,
Курличе журавлем жура осіння.
О душе, як подужати печаль?
Як суховій та холод подолати?
…Лежать у полі зраджені солдати.
І в чорній хустці йде до церкви мати.
І сніг іде, притишуючи жаль.
І янгол опускає крила кволі.
Сурмить… Незрима ця сурма.
І обіймає світ душа поволі.
…У Господа робота є.
Мине зима.

* * *

Весна… Її не зупинити плин…
Та землю крають не плуги, а танки.
І в сонячні ясні квітневі ранки
Ці землі омина лелечий клин.
Тут влітку проросте полин.
А восени чи буде хтось орати?
Війна… Це ти її плекав, наш «брате».
Ти споконвіку звик лиш брати.
Ти Україну брав на кпин.
Сам Бог за це воліє покарати.
Труна… А поруч непритомна мати.
Був син один… Немає що ховати –
Ти спопелив його на тлін.
Героям – слава! Матері – уклін.
Слова… Слова, що йдуть від Бога,
Нестримні, як сама весна,
Тобі остання засторога:
«Геть, сатана!».

Місячні хоку

* * *

Мла обабіч дороги.
Чорна стрічка асфальту.
Попереду – обрій.
* * *
Густо пішов сніг.
Небо дарує срібло.
Друже, час уже йти!
* * *
Сніжинка дивна
Ледь торкнулась обличчя –
Хуга чаклує.
* * *
Перший пролісок –
Як найперший цілунок.
Холодна ніжність.

* * *
Бузок у дворі…
Там туркотять голуби.
Це пісня весни.
* * *
Білий метелик –
Пряха літніх хмаринок.
Не збийте пилок.
* * *
Визирає серпень,
Немов смугастий кавун.
Зірки теж стиглі.

Дотик пустелі

Пустелі пестощі… Пісків пастелі
постелені надвечір на всі боки.
Колись тут паслися замріяні газелі ,
колись жили царі, жерці, пророки.
А нині тільки марева омана –
видіння віртуальне каравана
або оази, озера чи замку.
Лиш іноді поважно проповза
володарка пісків – гюрза
та каракурт чатує самку.
Усім Господь роздав по ролі,
усім назвав свої паролі
серед пісків, лісів, степів.
…І вітер, наче дотик долі,
з-за Соломонових стовпів.

З Єлеонської гори

-1-
З Єлеонської гори
бачу стіни Старого міста.
Бачу світло нової доби.
-2-
Між оливами тіні хитнулися.
Росяна перлина дрижить.
Подих Гетсиманського саду.
-3-
Вранішній промінь майнув.
Піднімається паламар на дзвіницю.
Лілея ось-ось розгорнеться.
-4-
Свічкою храм Вознесіння
на подвір’ї арабському тане.
Хто тут чекає Христа на зорі?..
-5-
Тричі проспівав півень.
Церква Сльози Господньої світиться.

Єрусалим – на долоні. Мапою світу.

Біблійний цикл

МАРІЯ МАГДАЛЕНА

Була приречена. Чекала смерті я…
Вже перші камені під ноги впали.
Ось-ось ота скажена течія
Розтрощить вщент Марію із Магдали.
Та Він прийшов. І подивився у вічі.
І до життя нового відродив.
І душу вивів з темряви. І двічі
Любов свою, як полум'я, явив.
Не полум'я, що нівечить і нищить,
А світло, що освячує серця.
До нього піднімається найнижчий,
Як піднялася грішниця оця.

САВЛ

В Єрусалим… В Єрусалим…
Ходу не можна зупиняти.
Я був сліпим. Тепер за Ним
Ледь-ледь встигаю… Зняті лати…
Який я з того маю зиск?!
Розтанули вогні Дамаска…
Розтанув меч мій, наче віск…
А Він іде… Моя поразка!

Прости, святий Єрусалим!
Простіть, брати, мою провину!
Віднині послухом своїм
Служитиму Отцю і Сину!
І Дух святий веде мене,
Веде до Риму від Сіону
З любов'ю вічною, до скону…
Хай вас вона не промине!

ІОАН ПРЕДТЕЧА

Мідянкою повзе південна спека…
Вдивляється довкіл анахорет…
Над ним уже нависла небезпека,
Над ним уже нависла зрада –
В одній з Антипових карет
Хизується Іродіада.
Продажна, хтива, знавісніла
Підступний збудувала план.
Та, певно, знає Іоан,
Який припав йому талан,

Бо через нього Божа сила
І Провидіння долю тче –
Пророцтво з вуст його тече:

- Приспи Тіверіаду, Галилейське море.
Ущух, ущух учора чорний буревій.
Прийшов нарешті Той, Хто душі зоре
Й посіє пшениці, а не пирій.
Його я не хреститиму, Він – равві!
Він – ваше Сонце, Вчитель, Володар.
Він – чистий діамант в простій оправі.
Навіки – Цар!
Любіть Його, ідіть за Ним по Слову.
Він знає шлях, а не пустельник Іоан…
Хай змиє з ваших душ гріхів полову
Священний Іордан!

* * *
Не уповільнити життя…
Воно вже добігає краю.
І долі кращої не маю
за ту, що вивела мене
на цю дорогу неозору,
що в пиріях іде під гору,
де посміхається дитя,
де коник-стрибунець, де гичка,
де в’ється степом сива річка,
і над оцим усім, о Боже,
дарує зорі небо гоже,
душа чекає вороття…

Шляхетна назва

І
В межиріччі Дніпра і Південного Бугу
Над степами глибока небесна блакить.
Ця земля починалась зі скіфського плуга
І козацької слави минулих століть.

Приспів:
На перехресті степових доріг,
Де чумаки проклали шлях візницький,
Для міста як надійний оберіг
Звучить шляхетна назва «Кропивницький»!

ІІ
Від Лелеківки і до околиць Кущівки,
Де струмить Сугоклей і впадає в Інгул,
То протяжні пісні, то веселі щедрівки
Проспівають поляк, і єврей, і гуцул!..

Приспів:

III
Дух свободи плекаємо ми і донині.
Наше місто квітує, росте, гомонить…
Наші аси звитяжні, сміливі і сильні,
Наші «кіборги» стануть на захист за мить!

Приспів:

IV
Тут цінують мистецтво, і мову, і волю.
Тут багато вродливих дівочих облич.
Наше місто нову виколисує долю,
Ти ділами, мій друже, його возвелич!